

CONCITO

DANMARKS GRØNNE TÆNKETANK

Undervisning ind i klimaplanerne -
og klimaplaner ind i undervisningen

CONCITO

DANMARKS GRØNNE TÆNKETANK

Snak sammen to og to (5 min.)

Fortæl om en konkret undervisningsoplevelse om natur, klima, ressourcer eller bæredygtighed som du kan huske fra din egen skoletid.

- Hvad husker du fra oplevelsen, og hvorfor?

CONCITO

DANMARKS GRØNNE TÆNKETANK

Undervisning ind i klimaplanerne -
og klimaplaner ind i undervisningen

“Når jeg handler, bliver jeg mindre bekymret“
- elev i 7. klasse

CONCITO

DANMARKS GRØNNE TÆNKETANK

Den Grønne Rygrad

novo
nordisk
fonden

CONCITO
DANMARKS GRØNNE TÆNKETANK

Den Grønne Rygrads mål:

At understøtte motiverende og praksisnær STEM-undervisning i grundskolen, med særligt fokus på klima og bæredygtighed (indenfor temaerne fødevarer, energi, klima, ressourcer, natur og sundhed)

→ Fokus på Åben Skole

→ Samarbejder med 20 kommuner i hele landet

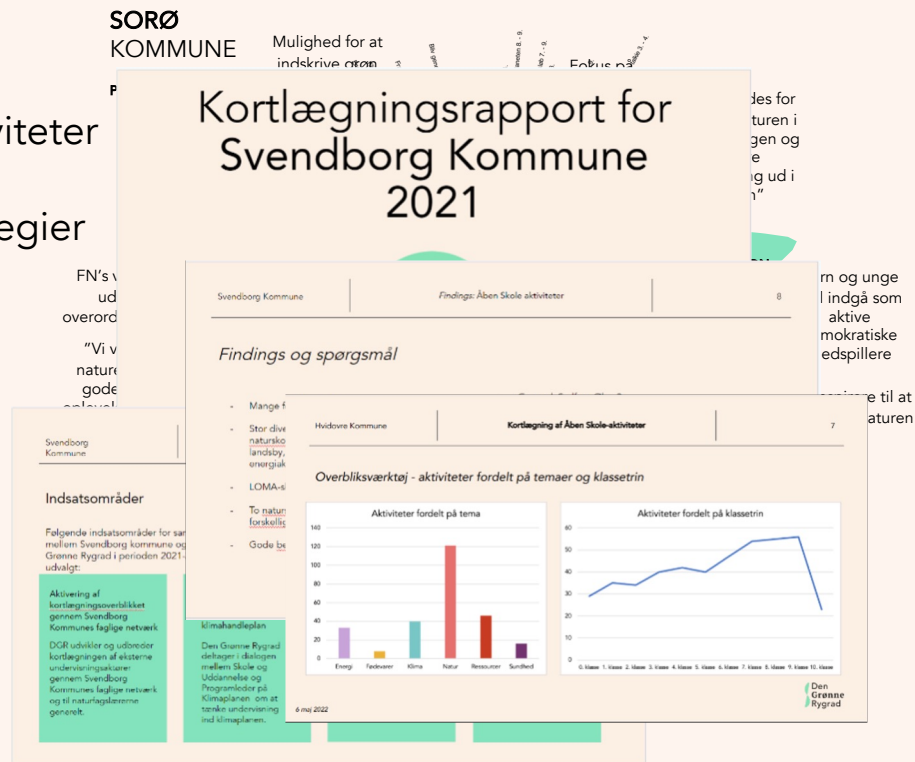

Vi kortlægger kommunens grønne rygrad ved at:

Danne os et grundigt billede af kommunen

- kortlægger lokale, grønne undervisningsaktiviteter
- interviewer nøglepersoner
- Samler kommunale politikker, planer og strategier om undervisning og klima/bæredygtighed
- Samle resultater - i rapport
- Lægge en handleplan med vores lokale kontaktperson
- Udføre den - eller få andre til det

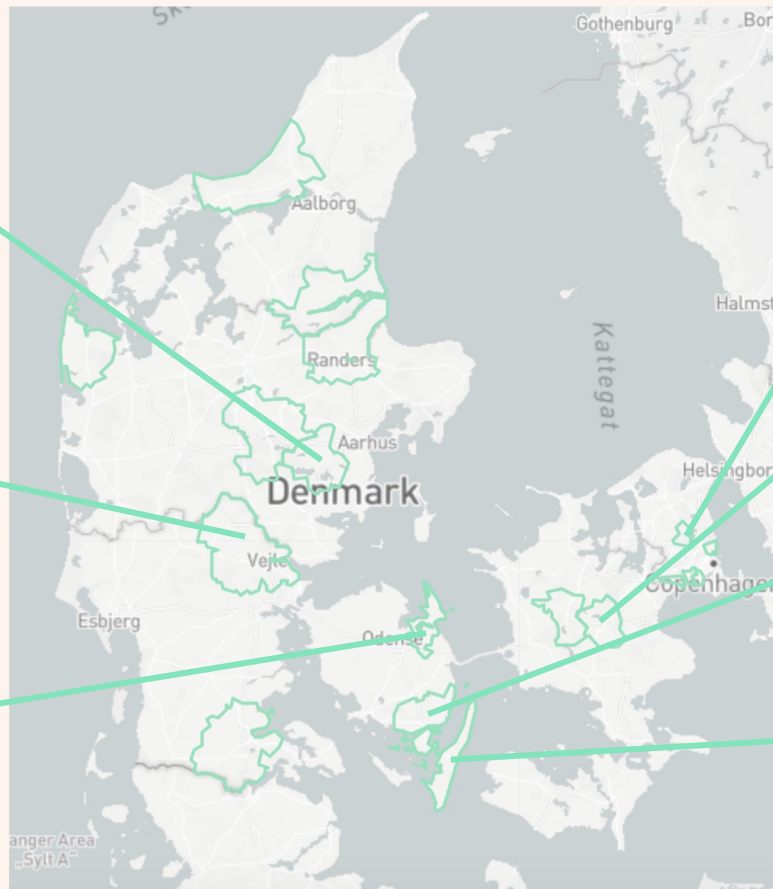

Eksempler på indsatser i samarbejdskommunerne

Opkvalificering af lærere med fokus på engineering og klimabæredygtighedsundervisning

Styrke **elevinddragelse** ift. klima

Facilitering af temadag for **skoler og virksomheder**

Understøtte udvikling og udbredelse af **Naturfagsstrategi**

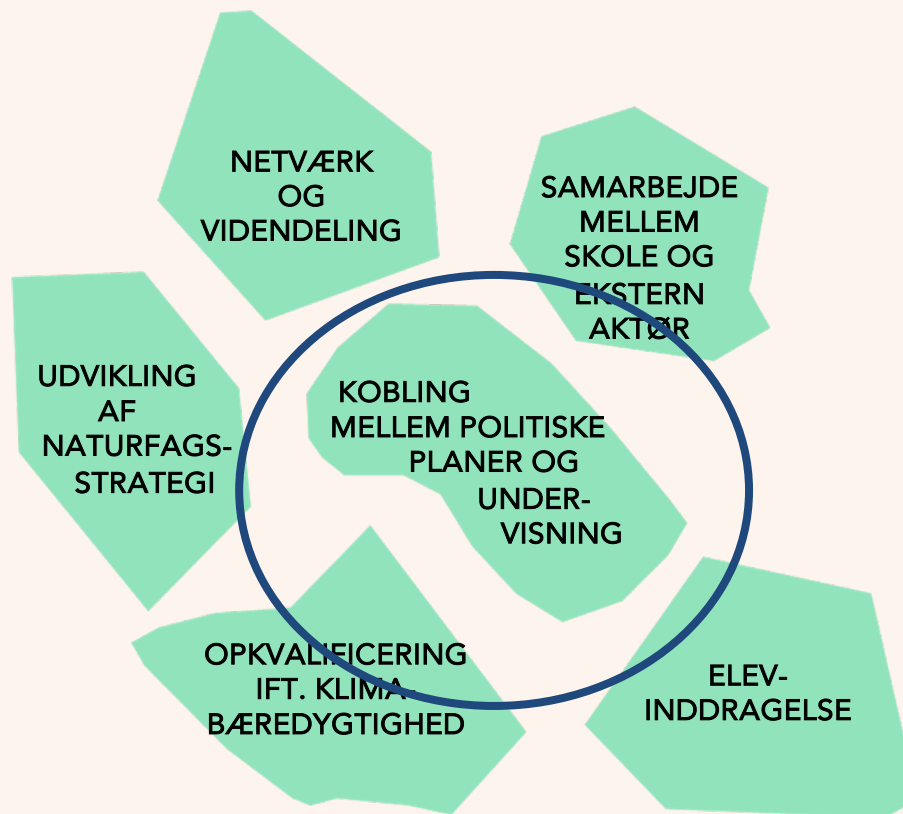
Opstart af naturfagligt **lærernetværk**

Sparring på beskrivelse af undervisningsindsatser i **DK2020-handleplan**

Hjælp til opstart af netværk for grønne **Åben Skoleaktører**

Overordnede temaer for indsatserne

På tværs af kommunerne har vi sporet nogle overordnede behov, som vi har grupperet inden for seks overskrifter.

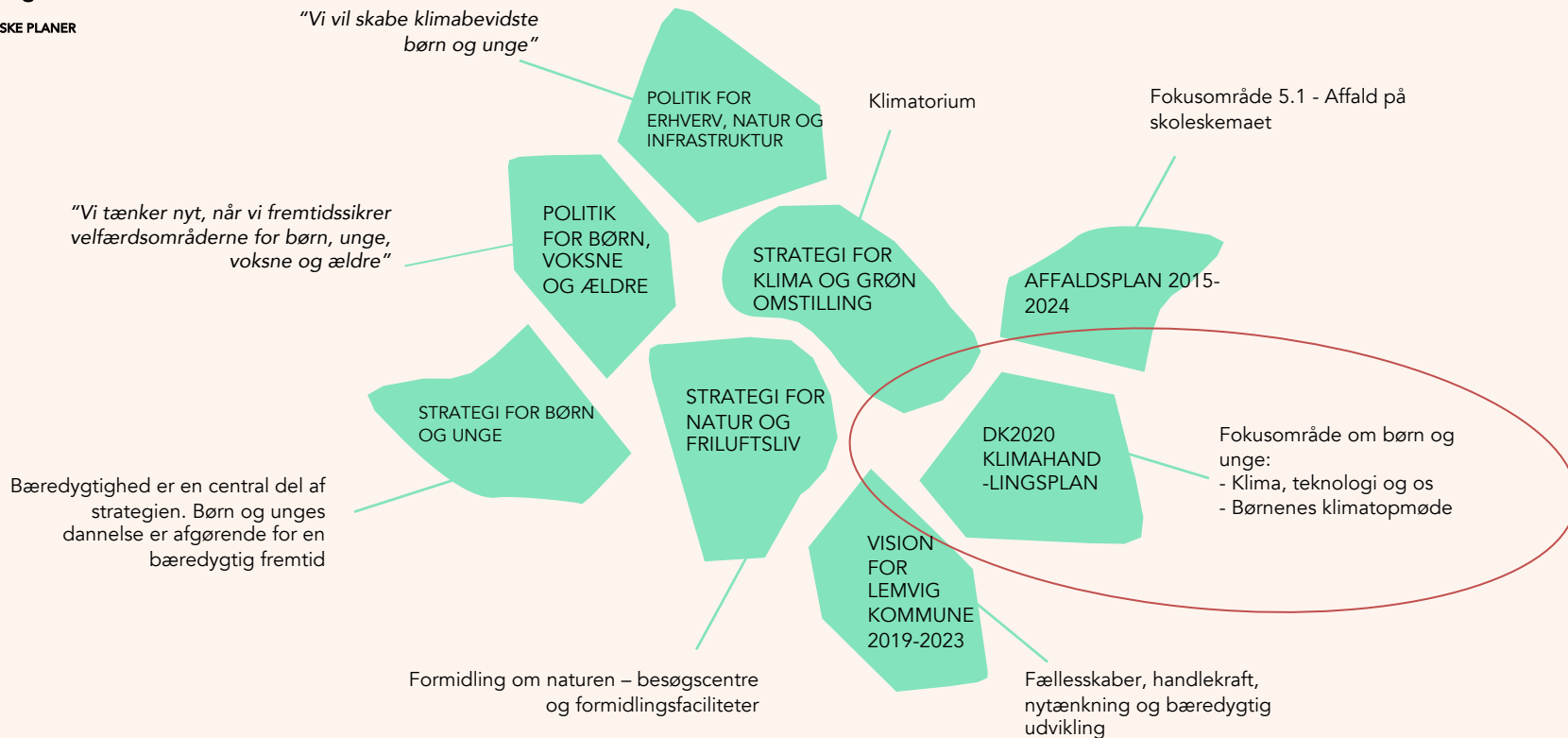

Lemvig Kommune

Oversigt over planer, strategier og indsatser

Lemvig Kommune

POLITISKE PLANER

Øvelse: Hvor mange af jer har hørt om DK2020-klimaplanerne før?

Øvelse: Hvor mange af jer har hørt om DK2020-klimaplanerne før?

Og hvor mange har kigget i jeres kommunes klimaplan?

DK2020

DK2020 og Klimaalliancen

Dyrk Livet Festival 2023 // Tue Damsø // 20. september 2023

Afsæt for DK2020

Hjælpe alle danske kommuner med at udvikle Paris-kompatible klimahandlingsplaner efter C40-standarter for klimaplanlægning.

Første gang med alle kommuner – til international standard

HVAD ER EN DK2020 KLIMAPLAN?

Parisaftalen adresserer alle aspekter af klimaindsatsen – og det samme skal en robust klimaplan

Den skal vise vejen til **netto nul udledning** af drivhusgasser senest i 2050 og sætte ambitiøst delmål for kommunen som geografi

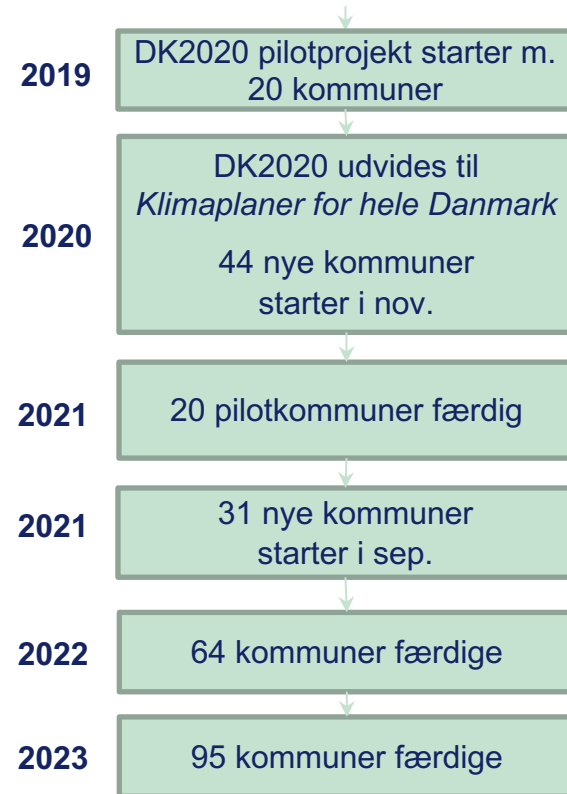
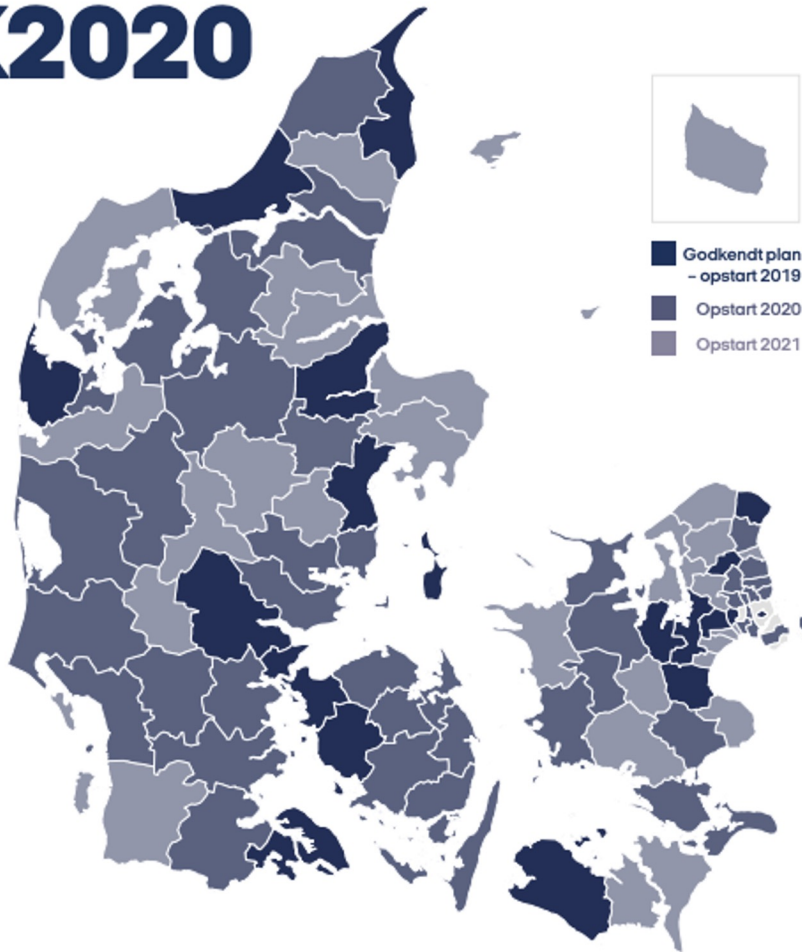
Planen skal vise, **hvordan kommunerne tilpasser** sig og forbedrer sin modstandsdygtighed overfor klimaforandringerne

Aktivt inddrage de sociale, miljømæssige og økonomiske gevinster ved klimaindsatsen

DK
20
20

95 kommuner i DK2020

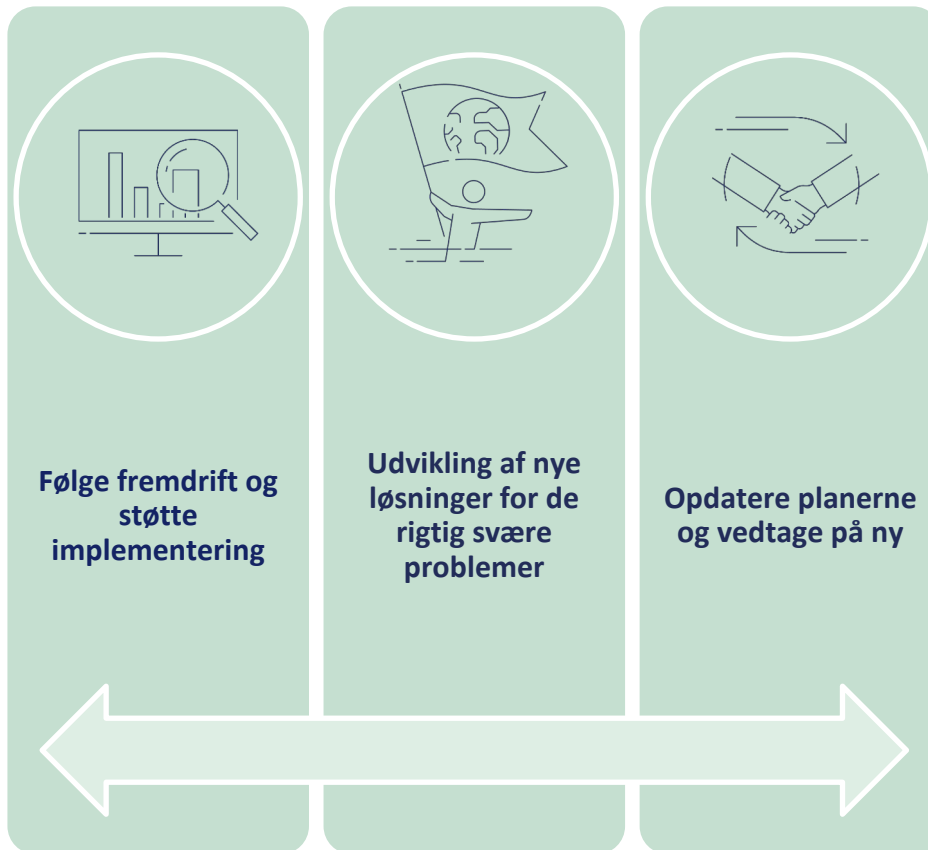
Inddragelse og involvering

- Inddragende plan, der inviterer borgere med i Planen (Hjørring)
- Spørgeskemaer i e-boks (Skive)
- Ungeklimaråd og fokus på uddannelses
- Bæredygtighedshus i gågaden (Kolding)
- Klimauge, folkemøder og borgersamlinger (Furesø, Middelfart og Greve)
- Partnerskaber, partnerskaber og partnerskaber (Horsens, Jammerbugt og Fredericia)

Klimaalliancen: Fra plan til handling

DIK2020

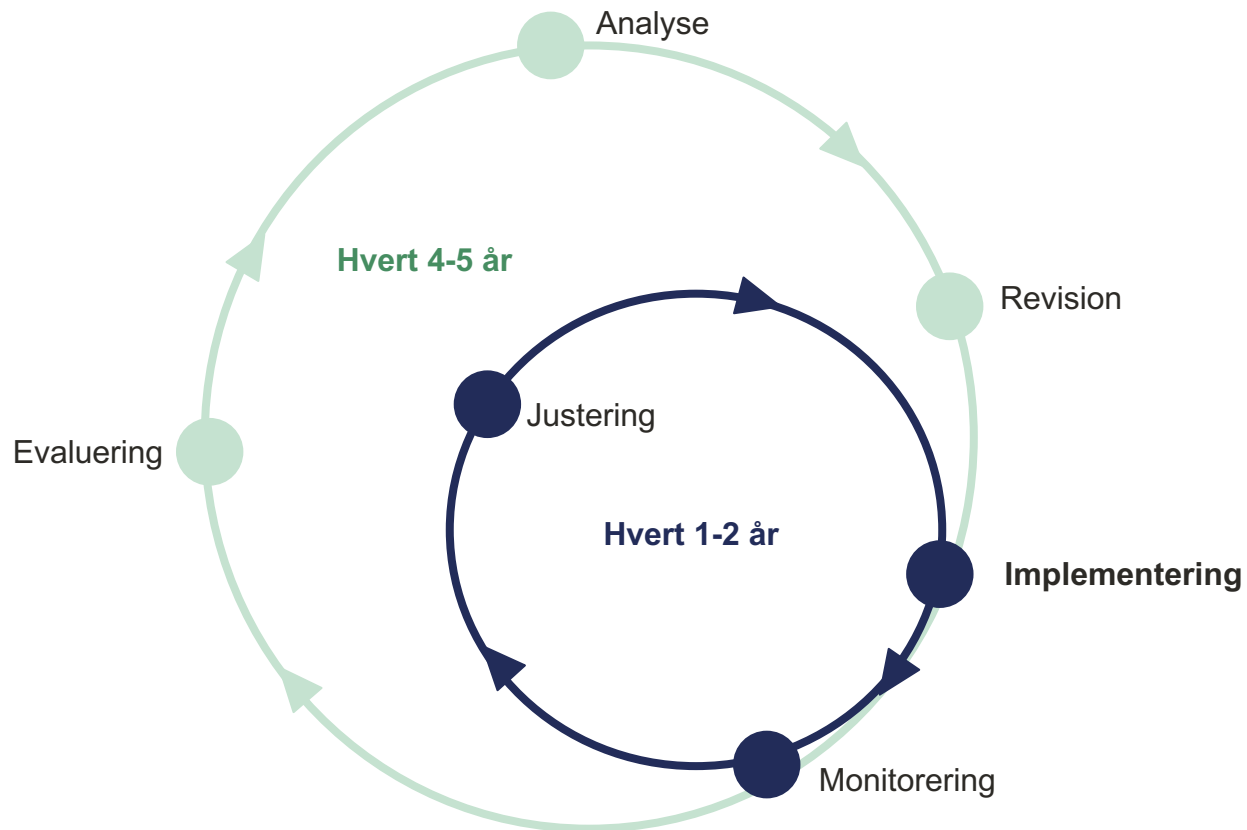

DK2020

Klimaalliancen: Understøtte kommunernes klimaarbejde

DK2020

Merværdier som løftestang

Flere kommuner anvender aktivt klima til at løfte andre dagsordner og skabe synergier i kommunens planer/strategier

- Merværdier som prioriteringsmekaniske i en fattig kommune (Ærø)
- For at sikre bosætning og grønne jobs (Favrskov)
- Bæredygtig turisme (Ringkøbing-Skjern)
- Vurdering af alle tiltag ud fra merværdier (Vesthimmerland)

Synergi mellem tilpasning og reduktion

Natur- og miljømæssige merværdier

Vi vil give bedre vilkår til dyre- og plantelivet

Der skal være plads til dyre- og plantelivet og dermed øget biodiversitet, når vi anvender og udvikler arealer til eksempelvis klimaprojekter.

Vi vil forbedre miljøtilstanden

Jord-, luft-, og vandkvaliteten skal forbedres blandt andet ved skovrejsning, omlægning af transportsektoren og klimatilpasning.

Vi vil understøtte naturturisme og gode naturoplevelser for alle
Klimaplanen giver grobund for at udvikle vandre- og cykelturismen i kommunens mange naturskønne områder til glæde for besøgende og kommunens egne borgere.

Sociale merværdier

Vi vil øge folkesundheden og mobiliteten for alle

Omstillingen af transportsektoren skal styrke folkesundheden for borgere i både byer og landdistrikter med øget cyklisme og alternativer til privatbilisme.

Vi vil uddanne børn og unge i klimavenlig og bæredygtig adfærd

I samarbejde med skoler og studiemiljøer sætter vi fokus på uddannelse og aktiviteter, der understøtter bæredygtig adfærd. Det kommende lokale ungeklimaråd bliver et vigtigt bindeled mellem byrådet og kommunens unge.

Vi vil have bæredygtige lokalsamfund og byudvikling

Tiltag for drivhusgasreduktion og klimatilpasning skal understøtte lokale udviklingsprojekter i byerne og i landdistrikterne.

Børn, unge og uddanne

- Stor variation af, hvor meget emnet fylder – og hvor gennemgribende, der arbejdes med det.
- Det er ikke et krav at have med, men for flere er det en naturlig del af en 'samlet klimahandleplan'
- Flere har delmål/indsatser, der sætter fokus på skole og uddannelser.
- Der er i mindre grad fokus på ungefællesskaber o.lign.
- Enkelte kommuner nedsætter også ungeklimaråd og laver "folkemøder for unge"
- Flere kommuner har også ambitioner om at opbygge kompetencer til inddragelse.

Delmål

B1: Klimaengagement hos børn og unge

Alle børn og unge, fra dagtilbud til ungdomsuddannelser, skal årligt senest fra 2024 arbejde med viden om klima og klimavenlig adfærd, som skal integreres i det daglige pædagogiske- eller undervisningsmæssige arbejde

Delmål

- Grøn læseplan er udviklet og udbredt til alle folkeskoler i Brøndby i 2025.
- Vi skal styrke fokus på grøn læring i børnehøjde (3-6-årige).
- Vi skal styrke klimafokus på ungdomsuddannelserne.

Vores mål for reduktion

- 2025: Borgerne i Herning Kommune er klimakompetente
- 2025: Alle børn i daginstitutioner og skoler får viden om klimavenlig adfærd

Mål for indsatsen 'Bæredygtig dannelse'

2025 mål:

- Børn og unge lærer om klima og bæredygtighed og deltager aktivt i klimainsatsen.
- Børn og unge oplever en sammenhængende grøn tråd fra vuggestue til ungdomsliv og bygger løbende videre på den viden, de har med sig.
- Kulturen og dens institutioner bidrager med sine særlige midler til at sætte fokus på, og skabe debat om, den grønne omstilling.
- Gentofte Kommune går foran og synliggør, hvordan vi kan tage klimaansvar med konkrete og lokale bæredygtige handlinger.
- Alle medarbejdere i Gentofte Kommune har et godt billede af, hvordan de på deres arbejdsplads og i deres faglige praksis kan bidrage til en bæredygtig og klimaansvarlig udvikling.

DK2020

Spørgsmål?

Klimaplanerne i undervisningen

Klimaplanernes tematikker er oplagte at undervise i:

- Kobler det fagfaglige til det konkrete
- cases til projektarbejde

Peger på muligheder for lokal, praksisnær klimaundervisning:

- Beskriver lokale tiltag i kommunerne man kan besøge eller undersøge.

Foto: Elever fra Absalonskolen i Roskilde afholder guidet cykeltur med stop ved lokale klimaløsninger og aktører

Klimaplanerne i undervisningen

Kan give eleverne en stemme i klimaomstillingen:

- Klimaungeråd og fælles elevråd er indsatser i flere planer.
- Undervisningsforløb hvor eleverne bidrager med perspektiver og løsninger

T6: Undervisning i klima og bæredygtighed i grundskolen			
	Tilbud om eksisterende undervisningsmaterialer til alle udskolingsklasser.	Øget viden til at kunne træffe klimavenlige valg i elevernes familier.	2022 – 2050
	Tilbud om Grøn Skole-medlemskab til alle grundskoler.	Kompetenceudvikling for undervisere.	
	Samarbejdsaftale med Den Grønne Ryggrad.		
	LOMA-skoler og LOMA-undervisning.		
Inddragelse af skolernes elever samt Elevforum som aktive partnere.			

Inddragelse af Elevforum i Svendborg kommune

Klimaplanerne i undervisningen

Viser hvem der løser klimaudfordringerne, og hvordan:

- Fordeler ansvaret ud på mange aktører
- Peger på hvem der skal løfte opgaven og hvad deres rolle er fx. virksomheder, landbrug, forsyningsselskaber, kommunalt ansatte
- Grønne rollemodeller - og kompetencer til grøn omstilling

Kerteminde Kommune: besøgsdag på Odense Havn

Klimaplanernes som strategisk muskel

Sikre politisk fokus og prioritering:

- Vigtige grønne undervisningsindsatser kan leve et stille liv og risikere at blive sparet væk - Klimaplanerne kan vise, at de spiller en vigtig rolle i kommunens samlede strategi
- Kan bringe ekstra ressourcer til skoler og undervisning

Klimafestival i Gladsaxe Kommune

Den gode nyhed: mange kommuner har klimaplaner, hvor børn, unge og undervisning er skrevet ind:

- **Furesø:** Afsnit med inspiration, viden og undervisning tilknyttet hvert enkelt hovedspor i planen
- **Jammerbugt:** Klimafaglighed og bæredygtigt fokus skal sikres i grundskole
- **Kerteminde:** Den Grønne Rygrad er skrevet ind som sit eget spor under hovedsporet 'Bæredygtig udvikling og fællesskaber'
- **Langeland:** Den Grønne Rygrad samt ambitionen om at højne vidensniveauet blandt børn og unge er skrevet ind i sporet 'Bæredygtig Udvikling'
- **Lemvig:** Børn og Unge er et ud af fire hovedspor i planen
- **Mariagerfjord:** Mål om at oprette en Klimaskole og ansættes en klimavejleder til skoleområdet er udtrykt i planen
- **Nordfyns:** Der skal skabes ejerskab blandt medarbejdere på skole- og daginstitutionsområdet til den grønne omstilling
- **Skanderborg:** Grøn dannelse af børn og unge på alle kommunens folkeskoler er en del af sporet Fællesskaber og formidling
- **Sorø:** Planen har 8 indsatsområder, herunder 'Børn, unge og uddannelse'
- **Vejle:** Klima og bæredygtighed er en naturlig del af undervisningen i Vejle kommunes folkeskoler og er integreret i de fleste undervisningsforløb
- **Viborg:** Der skal oprettes et Ungeklimaråd

Snak sammen: Hvordan kan planerne sikre flere af de gode undervisningsoplevelser, som I husker fra jeres egen tid i skolen?

TAK!

Find os på:

<https://dengronnerygrad.dk/>

Tænk over i 2 min:

Hvad skal der til, for at den undervisningssituation om natur, klima, ressourcer eller bæredygtighed du huskede tilbage på kan ske i praksis i en travl skoledag? (tid, transport, faglig ekspertise, sted xx)

Hvordan

Ville man kunne sikre ressourcer til, at den konkrete indsats kunne gennemføres fx gennem at indskrive

Svendborg Kommunes DK2020-plan som krog til styrket undervisning

T6: Undervisning i klima og bæredygtighed i grundskolen			
	Tilbud om eksisterende undervisningsmaterialer til alle udskolingsklasser.	Øget viden til at kunne træffe klimavenlige valg i elevernes familier.	2022 – 2050
	Tilbud om Grøn Skole-medlemskab til alle grundskoler.	Kompetenceudvikling for undervisere.	
	Samarbejdsaftale med Den Grønne Rygrad.		
	LOMA-skoler og LOMA-undervisning.		
	Inddragelse af skolerne elevråd samt Elevforum som aktive partnere.		

Inddragelse af elevforum som aktive partnere i indsatsen - hvad kan skolerne selv gøre?

- Workshop for det fælles elevråd hvor elevrødderne udviklede indsatser på de enkelte skoler som tages op med skolebestyrelsen.

